

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne **25. 04. 2018**
C(2018) 2363 final

Vážený pane předsedo,

Komise by ráda poděkovala Poslanecké sněmovně za její odůvodněné stanovisko k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie {COM(2017) 772 final}, a ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Výboru regionů Lepší zvládnání katastrof v EU: rescEU – Solidarita a odpovědnost {COM(2017)773 final}.

Cílem návrhu je zavést cílené změny, jimiž se Evropské unii umožní podporovat, koordinovat a doplňovat činnosti členských států v oblasti civilní ochrany. V návaznosti na zásady solidarity a sdílené odpovědnosti je hlavním cílem zajistit, aby Unie mohla poskytovat lepší podporu při krizích a nouzových situacích svým občanům v Evropě i mimo ni, a to v plném souladu s článkem 196 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Komise bere na vědomí obavy zdůrazněné v odůvodněném stanovisku Poslanecké sněmovny, ale nedomnívá se, že její návrh překračuje pravomoci Evropské unie v oblasti civilní ochrany, ani že porušuje zásady subsidiarity a proporcionality. Pokud jde o připomínky technického charakteru obsažené ve stanovisku, odkazuje Komise na připojenou přílohu a doufá, že tato vysvětlení rozptýlí obavy Poslanecké sněmovny.

Komise doufá, že tato objasnění jsou dostatečnou odpovědí na připomínky Poslanecké sněmovny, a těší se na další pokračování vzájemného politického dialogu.

S úctou

Frans Timmermans,
první místopředseda

Christos Stylianides,
člen Komise

Pan Ondřej BENEŠÍK,

předseda výboru pro evropské záležitosti
Poslanecká sněmovna
Sněmovní 4
CZ – 118 26 PRAHA 1

Pan Radek VONDRÁČEK,
předseda
Poslanecká sněmovna
Sněmovní 4
CZ – 118 26 PRAHA 1

cc:

Příloha

Komise pečlivě prostudovala všechny připomínky, jež Poslanecká sněmovna ve svém stanovisku vnesla, a ráda by k nim podala následující upřesnění.

Navrhované změny mají obecně za cíl posílení nebo zlepšení fungování stávajících struktur bez převádění dalších kompetencí nebo pravomocí na Komisi (např. spolufinancování Evropské unie v případě aktiv v přejmenované Evropské rezervě v oblasti civilní ochrany¹, dále „rezerva“). V takových případech by neměly být patrné problémy možného nesouladu s článkem 196 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Návrhem dále není měněn čl. 1 odst. 3 rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie², v němž se stanoví, že členské státy si podržují „primární odpovědnost za ochranu obyvatelstva, životního prostředí a majetku včetně kulturního dědictví na jejich území před katastrofami a za vybavení svých systémů pro zvládnutí katastrof dostatečnými schopnostmi, aby tyto systémy mohly odpovídajícím způsobem a konzistentně zvládat katastrofy takové povahy a rozsahu, které lze důvodně předpokládat a na něž je možné se připravit“.

Komise by ráda zdůraznila, že kapacity jednotlivých států budou i nadále první a nejdůležitější linií odezvy v nouzové situaci. Členské státy si nad těmito kapacitami zachovají plnou kontrolu a Evropská unie nehodlá nahrazovat vnitrostátní orgány civilní ochrany. „Evropská rezerva v oblasti civilní ochrany“ bude i nadále založena na téže logice použité dnes v rámci rozhodnutí o mechanismu civilní ochrany Unie. Členské státy jako takové budou muset i nadále dobrovolně předem vyčlenit kapacity na rezervu pro operace Unie a zachovají si možnost odmítnout použití za zvláštních okolností³. Komise je vděčná, že Česká republika již vyčlenila různé kapacity na stávající rezervu, což hmatatelně vyjadřuje příspěvek České republiky do mechanismu civilní ochrany Unie.

Pokud jde o nový evropský systém ke zvládnutí přírodních katastrof, „rescEU“, je třeba jej pojímat jako další úroveň ochrany, jejímž cílem je doplnit, nikoli však nahradit nebo vystřídat stávající vnitrostátní kapacity⁴. Kapacity rescEU by měly být považovány za taktickou rezervu, která je přístupná pouze v případě, kdy všechny ostatní dostupné kapacity (tj. na vnitrostátní úrovni, včetně kapacit vyčleněných na evropskou rezervu) nestačí k tomu, aby umožňovaly účinnou odezvu na katastrofy⁵.

Povaha „poslední instance“ těchto kapacit je zdůrazněna výslovnými křížovými odkazy v nově navržených ustanoveních článků 12 až 15 a článku 16 rozhodnutí č. 1313/2013/EU. Posledně uvedené články změněny nebyly a stanoví, že členské státy odpovídají za řízení asistenčních zásahů⁶ a že při operacích mimo Evropskou unii

¹ V současné době označované jako „evropská kapacita pro odezvu na mimořádné události“.

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie, Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 924.

³ Viz nově navržená ustanovení čl. 11 odst. 7 a čl. 11 odst. 8.

⁴ Viz nově navržené ustanovení čl. 12 odst. 1.

⁵ Viz nově navržené ustanovení čl. 12 odst. 1.

⁶ Čl. 15 odst. 5 rozhodnutí č. 1313/2013.

„Komise bude podporovat soulad při poskytování pomoci“⁷. Tyto články navíc nastiňují kroky, které má přijmout Evropská komise po obdržení žádosti o pomoc⁸. Je zřejmé, že Komise v první řadě vyzve členské státy, aby dobrovolně poskytly pomoc před podáním žádosti o použití „specifických kapacit“ (tj. kapacit vyčleněných pro „rezervu“). Až jako poslední možnost může Komise přijmout „další opatření“, např. využít kapacity „rescEU“, „s cílem usnadnit koordinaci odezvy“.

Vedle výše uvedeného jsou kapacity „rescEU“ dány k dispozici pro operace odezvy prováděné v rámci mechanismu Unie pouze „na základě žádosti o pomoc“ prostřednictvím střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události. To je výslovně uvedeno v nově navrhovaném ustanovení čl. 12 odst. 7 a má se tím zajistit, že úlohou Evropské unie je podporovat a doplňovat opatření členských států v plném souladu s čl. 2 odst. 5 a článkem 196 Smlouvy o fungování Evropské unie a zásadou subsidiarity. Přestože by Evropská unie financovala kapacity „rescEU“ a rozhodovala o jejich použití, jakmile jsou použity, měl by právě žádající členský stát usnadnit jejich operační koordinaci s vnitrostátními kapacitami⁹.

Komise bere na vědomí postoj Poslanecké sněmovny ohledně zpětvzetí finanční pomoci Evropské unie na přepravní náklady kapacit neregistrovaných v „rezervě“. Hlavním důvodem je zvýšit předvídatelnost evropské odezvy na katastrofy, a to posílením pobídek pro členské státy, aby vyčlenily kapacity do „rezervy“, a vytvořením taktické rezervy kapacit („rescEU“).

Komise dále rovněž bere na vědomí žádost o posouzení dopadů. Návrh byl přijat v zájmu odezvy na mimořádné události způsobené dopady změny klimatu. Vzhledem k naléhavosti situace se Komise rozhodla vzdát se požadavku na provedení úplného posouzení dopadů. Tento návrh je však fundovaný a podložený důkazy shromážděnými v nedávných posouzeních výkonnosti mechanismu civilní ochrany Unie, jako jsou nedávná zpráva Evropského účetního dvora¹⁰, zpráva o nedostatečných kapacitách¹¹, přehled rizik Evropské unie¹², průběžné hodnocení mechanismu civilní ochrany Unie¹³, a během operací prováděných po celá léta.

⁷ Čl. 16 odst. 3 rozhodnutí č. 1313/2013.

⁸ Viz čl. 15 odst. 3, jakož i čl. 16 odst. 3 a 8 rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁹ Viz nově navržené ustanovení čl. 12 odst. 8.

¹⁰ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora (2016) „Mechanismus civilní ochrany Unie: koordinace reakcí na katastrofy mimo EU byla obecně účinná“. Dostupná na: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_33/SR_DISASTER_RESPONSE_CS.pdf

¹¹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o dosaženém pokroku a přetrvávajících nedostacích v rámci evropské kapacity pro odezvu na mimořádné události, 17. 2. 2017, SWD(2017)78 final.

¹² Pracovní dokument útvarů Komise, Overview of Natural and Man-made Disaster Risks the European Union may face (Přehled přírodních a člověkem způsobených rizik katastrof, kterým může být Unie vystavena, 23. 5. 2017, SWD(2017) 176 final.

¹³ ICF, Průběžná hodnotící zpráva o mechanismu civilní ochrany Unie (2014–2016), <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cb41bfec-78c3-11e7-b2f2-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>